

Τα κέρδη πάνω από την ανθρώπινη αξιοπρέπεια

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης της Ελλάδας αποφάσισε ότι τα κανάλια ΜΕΓΚΑ και ANT1 μπορούν να συνεχίσουν την προβολή των τηλεπαιχνιδιών Bar και Big Brother αντίστοιχα μετά την προσωρινή αναστολή που διάταξε ο πρόεδρος του συμβουλίου. Το αντίστοιχο όργανο στην Κύπρο, ή Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ανακοίνωσε ότι παρακολουθεί τα προγράμματα με βάση την νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας για πιθανή παραβίαση της από τα κανάλια.

Η λογοκρισία δεν μπορεί να είναι απάντηση στα τηλεσκουπίδια ούτε βέβαια και η υποκριτική καταδίκη τους από την εκκλησία επειδή «καταστρέφουν τα χρηστά ήθη της νεολαίας και οδηγούν την κοινωνία στην διαφθορά».

Όμως απάντηση δεν είναι ούτε και ένα άλλο κανάλι που θα ελέγχεται από την αριστερά γιατί αργά ή γρήγορα θα πρέπει να παίξει το παιχνίδι με τους όρους της ηθικής που επιβάλλει η αγορά.

Ωστόσο, οι αντιδράσεις ενάντια στις εκπομπές αυτές από οργανώσεις και άτομα φανερώνουν το ψέμα στο επιχείρημα των παραγωγών τους ότι «αυτά θέλει ο κόσμος». Για παράδειγμα παρά την μεγάλη διαφημιστική εκστρατεία προβολής των δύο τηλεσκουπιδιών και την μετάδοσή τους σε ζώνες υψηλής τηλεθέασης δεν έχουν καταφέρει να ξεπεράσουν, μαζί, την κωμική σειρά του ΜΕΓΚΑ «Είσαι το ταίρι μου».

Έχουν περάσει σχεδόν δώδεκα χρόνια από το σπάσιμο του κρατικού μονοπωλίου στα ΜΜΕ και τη δημιουργία των πρώτων ιδιωτικών καναλιών μαζί και με τις διάφορες ψευδαισθήσεις για δήθεν πλουραλισμό στην ενημέρωση και ψυχαγωγία που θα μας έφερναν τα ιδιωτικά κανάλια. Σήμερα εκείνες οι αυταπάτες ολοένα και διαλύονται. Αυτό που κυριαρχεί σε όλα τα κανάλια, σχεδόν την ίδια ώρα, είναι οι σαπουνόπερες, τα reality shows και τα τηλεπαιχνίδια.

Είναι αδύνατο για τα ΜΜΕ να έχουν σαν στόχο την ενημέρωση, την ψυχαγωγία και την επιμόρφωση πάνω από τα κέρδη γιατί είναι αυτό που είναι: εμπορικές επιχειρήσεις. Σκοπός τους είναι να κατασκευάσουν ένα προϊόν με το μίνιμουμ της επένδυσης και να το πουλήσουν αποσκοπώντας στο μεγαλύτερο κέρδος. Πολύ πριν παρουσιαστεί το φαινόμενο των «reality shows» η προσπάθεια των ΜΜΕ είχε αποτύχει οικτρά από τους διακηρυγμένους «σωστούς» στόχους της. Μονόπλευρη ενημέρωση, δεν είδαμε ούτε μία περίπτωση όπου ένα κανάλι να στηρίζει ή έστω να προβάλλει μία απεργία ή μια εργατική κινητοποίηση. Αντίθετα μας βομβαρδίζουν με ρατσισμό και εθνικισμό, με «ψυχαγωγία» γεμάτη φόνους και βία και χαζά «εκπαιδευτικά» προγράμματα. Βέβαια τώρα πια για τα ΜΜΕ τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Κύπρο έχει περάσει κάθε περίοδος «παιδικής αθωότητας». Ο ανταγωνισμός ανάμεσά τους «χοντραίνει» το παιχνίδι και ο ρυθμός γίνεται πιο γρήγορος τα υπονοούμενα και οι υποσχέσεις ξεκάθαρες. Παρά την όποια προσπάθεια των καναλιών να τονίσουν τις διαφορές ανάμεσα στα προϊόντα τους στην ουσία πρόκειται για τα ίδια σκουπίδια. Στην προσπάθεια τους για μεγαλύτερο κομμάτι της διαφημιστικής πίτας των εκατομμυρίων λιρών προβάλλουν αυτό που ελπίζουν ότι θα αυξήσει την τηλεθέαση και κατα συνέπεια τα έσοδα.

Βέβαια ο καπιταλισμός δεν είναι μόνο βία, «δούλεψε ή πέθανε από την πείνα», είναι και ιδεολογία. Και η ιδεολογία του καπιταλισμού περνά μέσα από αυτά τα προγράμματα. Αυτός ή αυτή που θα «πληρωθεί» στο τέλος, που θα κερδίσει το βραβείο, είναι το μεγαλύτερο καρφί, ο πιο επιτυχημένος ρουφιάνος, αυτός που θα υπακούσει στις απαιτήσεις του σκηνοθέτη. Να θυμηθούμε τη διαφήμιση του ΜΕΓΚΑ για το «Bar» όπου η γυναίκα-παίκτης που δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των πελατών-θεατών για φλερτ διαγράφεται από το «παιχνίδι» με ένα τηλεφώνημα.

Τα «τηλεσκουπίδια» είναι ποτισμένα από βαθύ κυνισμό και μοχθηρία. Οι συμμετέχοντες μπορεί να είναι εθελοντές όμως εξακολουθούν να παίζουν το «ο θάνατος σου η ζωή μου». Στο όνομα της ψυχαγωγίας και με την ελπίδα να είναι ο τελικός κερδισμένος δέχονται να είναι κάτω από παρακολούθηση μέρα και νύχτα από δυνάμεις που δεν δείχνουν το πρόσωπο τους αλλά κρύβονται πίσω από μάσκες, γνωστούς μόνο με τα αρχικά τους και με φωνές φιλτραρισμένες από υπολογιστές. Η κεντρική ιδέα που προβάλλεται είναι ότι δεν έχουμε τίποτα κοινό, ότι είμαστε αποξενωμένα άτομα που κινούνται από ένστικτο και χωρίς σκέψη και ότι είμαστε ο ένας φυσικός εχθρός για τον άλλο. Όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Οι εργαζόμενοι έχουν δείξει μέσα από τους αγώνες τους τεράστια αποθέματα αλληλεγγύης και συνεργασίας. Το σύνθημα «Οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη» συγκινεί και κινητοποιεί εκατομμύρια σε ολόκληρο τον πλανήτη και το ηθικό του επίπεδο βρίσκεται πολύ πιο ψηλά από κάθε αρχή, εκκλησία και βέβαια κάθε παραγωγό σκουπιδιών. Αυτοί οι αγώνες είναι η απάντηση.

Σταύρος Σιδεράς

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Ασαφής Αρχαιοθήκη, Εργατική Δημοκρατία (Τεύχος 110), Δεκαετία 2000-2009, Λευκωσία, Λευκωσία (νότια)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:ergatikidimokratia:no110:dignity>

Last update: 2020/07/14 17:05

